

Discursul șefului Misiunii OSCE în Moldova, Dr. Claus Neukirch

Masa rotundă privind memoria Holocaustului

Eveniment desfășurat ONLINE, 26 ianuarie 2021

Ne-am adunat astăzi pentru a reflecta asupra tragediei Holocaustului, care a afectat multe teritorii, inclusiv teritoriul actual al Republicii Moldova. Cu toate acestea, cel mai important este să ne amintim astăzi de victimele nevinovate ale acestor evenimente tragice și să ne reamintim că astfel de atrocități nu trebuie să se mai întâmple niciodată. Faptul că milioane de femei, bărbați și copii nevinovați au fost torturați și uciși pur și simplu din cauza cine erau - este îngrozitor.

Există numeroase documente istorice, studii, documentare și relatări ale martorilor care descriu Holocaustul și vă îndemn pe toți să folosim aceste resurse în încercările noastre de a înțelege mai bine ce s-a întâmplat și cum a fost posibil acest lucru. Cu toate acestea, pe lângă reflecțiile noastre individuale, guvernele au un rol foarte important în promovarea memoriei Holocaustului și studierii acestui fenomen. Felicit autoritățile moldovenești pentru eforturile lor continue în acest domeniu. Primul document cuprinzător de politici privind memoria Holocaustului a fost Planul de acțiuni pentru perioada 2017-2019. Acest document conținea un set de măsuri concrete în domeniile educației, comemorării, cercetării și cadrului normativ. Este deosebit de laudabil faptul că aceste eforturi continuă, iar la 22 decembrie anul trecut, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Planul de acțiuni pentru anii 2021-2024 [privind promovarea memoriei Holocaustului și culturii toleranței în vederea combaterii rasismului, antisemitismului, xenofobiei și altor forme de intoleranță]. Mă bucur să spun că Misiunea OSCE în Moldova a asistat autoritățile moldovenești la implementarea primului plan de acțiuni și va continua să acorde asistență pentru implementarea noului plan.

În acest context, lucrul cu tineretul este foarte important. O mai bună înțelegere a istoriei, inclusiv a istoriei Holocaustului, va promova cultura toleranței și incluzivității în rândurile generației tinere din Republic Moldova. Astfel, cu sprijinul Misiunii, curriculumul pentru disciplina opțională „Holocaust: istoria și lecții de viață” a fost pus la dispoziția elevilor din clasele 9 și 12 din toată Moldova începând cu septembrie 2019. De atunci, profesorii au primit un ghid metodologic pentru predarea acestui curs. În ultimii doi ani, Misiunea a asistat Ministerul Educației, Culturii și Cercetării la formarea profesională a peste 200 de profesori de istorie privind implementarea acestei discipline. În plus, anul trecut, am oferit asistență tehnică Ministerului pentru evaluarea modului în care tema Holocaustului este reflectată în manualele de istorie. În acest an, vom continua colaborarea cu Ministerul pentru îmbunătățirea manualelor și formarea profesională a cadrelor didactice.

Cu toate acestea, este foarte îngrijorător să observăm că manifestările de antisemitism mai au loc în societatea moldovenească. M-a întristat foarte mult vestea despre profanarea mormintelor din cimitirul evreiesc din Chișinău la începutul lunii noiembrie 2020. La scurt timp după acest incident nefericit, Parlamentul Republicii Moldova a înăsprit pedepsele pentru

profanarea mormintelor. Evident, un răspuns adecvat din partea statului este esențial nu numai pentru pedepsirea făptuitorilor, dar și pentru a transmite un mesaj general că astfel de comportamente nu vor fi tolerate. De asemenea, mă bucur că, în ultimii câțiva ani, OSCE/ODIHR și Misiunea OSCE în Moldova au oferit asistență tehnică autorităților moldovenești în eforturile lor de a alinia la standardele internaționale legislația națională privind infracțiunile motivate de ură. Sper că în curând Parlamentul Republicii Moldova va adopta în lectura finală modificările legislative respective, astfel încât combaterea infracțiunilor motivate de ură să devină mai eficientă.

Cu toate acestea, pentru a obține rezultatele scontate, specialiștii care aplică în practică cadrul normativ trebuie să dispună de competențe și cunoștințe adecvate. De aceea, Misiunea a ajutat autoritățile moldovenești să dezvolte capacitățile poliției și avocaților de a combate eficient infracțiunile motivate de ură.

Deși în ultimii ani s-au înregistrat progrese impresionante, mai există încă anumite domenii în care eforturile ar putea fi intensificate, cum ar fi, de exemplu, înființarea la Chișinău a Muzeului de istorie a evreilor din Republica Moldova. Încurajez autoritățile moldovenești să îndeplinească acest angajament în strânsă cooperare cu Comunitatea evreiască din Moldova.

Statele participante la OSCE s-au angajat în mod repetat să combată antisemitismul, în special prin educație și mass-media. Această poziție la nivelul întregii organizații este un aspect important pentru dialogul și activitatea în toate instituțiile sale. Aspectul în cauză este fundamental pentru securitate și societăți vibrante care acceptă și prețuiesc toți membrii săi.

În încheiere, aș dori să subliniez importanța susținerii politicilor care promovează o identitate civică incluzivă și o societate solidară și tolerantă, care este sigură pentru toți. Astfel diversitatea Moldovei va deveni o valoare tangibilă și va crea, de asemenea, un sentiment de „casă comună” pentru toți oamenii din Moldova.